

דברי הכפר

פסח תשכ"ו
44.66
1 (73)

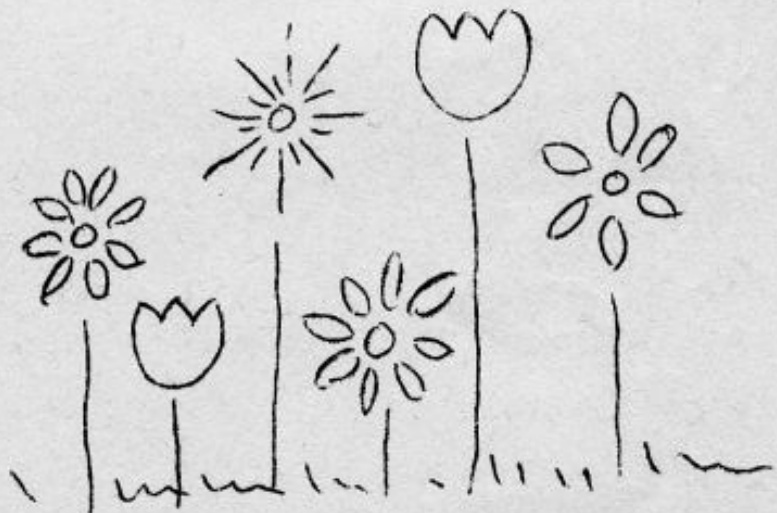
גליון מס. 1

חברים והורים יקרים,

לאחר הפסקה ארוכה שוב מופיע עלון המסק - במחכונת פשוטה וצנועה. הרגשתנו היא שחסר לנו מאד כלי ביטוי הפתוח בפני כל אחד מאתנו - להביע בו את מחשבותיו והשגותיו השונות על כל אשר עולה על רוחו. לאמיתו של דבר - עקב ה"מוסריות" של חיינו הרשמיים, נישלה מאיתנו במידה רבה האפשרות להחליף דעות שקולות וערוכות היטב; העלון יכול, לכן, למלא את החסר בשטח חשוב זה ואם תרצו - ישמש חוליה חיה וקבועה במסכת חיינו השוטפים. כידוע - מילת המפתח היא - אם תרצו. במאמץ של כולנו, השתתפות וגילוי רצון להחיות את העלון - להרים אותו מעל ומעבר ליומן של כרוניקה שוטפת, ניתן יהיה לעשות אותו למעניין, למהנה ולנכס חשוב - וקודם כל משותף - לכולנו. בתקופה זו - כאשר ערכי היסוד של הקיבוץ נבחנים להתאמתם לזמנים החדשים ולתמורות המהירות בעולמנו הקיבוצי ובעולם האחר שמחוץ לו, היוני, לדעתנו, לייצור כלי ביטוי חי ושוטף אשר ידגיש את המשותף והיחד, שהוא סוף-סוף הטעם העיקרי לחיינו המשותפים. ובכן - הרשות והחובה הנעימה פתוחה בפני כל אחד בביתנו - לסייע כפי יכולתו, בכל לשון (צוות המהרגמים החרוץ שלנו עומד לרשותכם בכל עת) בכל נושא - ויהיה ויהיה זה מדרבן לחגובות של חברים אחרים - מה טוב. חברים - הכדור בידיכם. הסופרים ביננו, בגלוי ובסתר, מוזמנים מייד לגשת למלאכת, יחד עם כל חבר המעוניין להעלות על הכתב מהרהורי לבו. אנו מודים בזה ללו סגל, מרכז ועדת התרבות, אשר נקט ביזמה וחביא את החצעה להחיות את העלון עם ראשים פעולתה של ועדת התרבות החדשה.

המערכת

מאיר ושושי

לא תמיד נחוג חג הפסח כפי שנהוג בימינו. בתחילה היה זה חג שבע, חג תחילת השנה בלי הפירוש ההיסטורי והדתי שניתן לו אחר כך, כעבור שנים ותקופות ארוכות. רק עם עליית העם למדרגה רוחנית ותרבותית גבוהה יותר יוצקים בחג תוכן היסטורי - חג יציאת מצרים וע"י כך הוא מתעלה והופך לחג הגדול של חירות וחופש. הפסח כחג תחילת השנה הוא עתיק מאד. כנראה שהעברים חגגוהו עוד בטרם יצאו מצריים. כזכור מבקש משה מפרעה כי יתן לבני ישראל ללכת "דרך שלושת ימים במדבר" לזבח לה'. זה מחזיר אותנו לתקופה בה היו בני ישראל רועים נודדים במדבר. בחודש האביב, עונת החמלטה של הצאן, בליל הארבע-עשר לחודש, עת הלכנה מלאה, היו הרועים עורכים חג וזובחים סלה או גדי. היו צולים אותו כולו וכל המשפחה היתה אוכלת אותו בתיאבון יחדיו תוך כדי פולחנים וטקסים שהעלתם, כך האמינו הרועים, היא תריס בפני אסונות, מגיפות ומחלות. הסלה שנשחטת היתה נקרא "פסח", תורן פסח. מקור השם לא ידוע בבירור. אולי פירושו דילוג שהרי סלה צעיר הליכתו דילוגים (מדלגים בין חדר סדרן העבודה לחדר המזכיר לשם ערעורים...). בימי קדם היה פולחן הפסח טקס משפחתי ולא דתי. כשעזבו בני ישראל את חיי הנדודים והפכו לעובדי אדמה, התקשר החג לקציר התבואה. בטרם הוחל בקציר השעורים כיצרו את כל החמץ בבית, כל מה שנעשה מתבואת השנה שעברה. יתכן כי האמינו שזו סגולה לברכה בשדה. אך איך הסיבה ידועה בדיוק ורק בתקופות מאוחרות יותר נוצרו הסברים חדשים למנהגי ליל ה"סדר" וגם הסבר למנהג ביעור חמץ ואכילת מצה. "פסח" ו"חג המצות" היו, אם כך, שני חגים נבדלים אשר חלו בעת אחת. "פסח" - החג העתיק ביותר אשר חגגו בני-ישראל בנדודיהם במדבר, ו"חג המצות" - החג הצעיר יותר, אשר החל רק עם ההתיישבות בארץ-ישראל. שינויים עמוקים חלו בחיי האומה עם המעבר לחיי נדודים לחיי עובדי אדמה. תפיסת עולמם התרחבה ושוב לא היו ההסברים שנמסרו מדור לדור מספיקים. היה בהם תוכן אלילי שלא התאים לאמונת האל האחד שרווחה בישראל. העברי חיפש חג לאומי ולאט לאט הביא את כל המנהגים של חג הפסח וחג המצות למיזוג שביטא חג היסטורי אחד - חג יציאת מצרים. המסורת על יציאת מצריים בחודש האביב התחלכה בעם עוד בימים קדומים. המאורע הגדול הזה שאירע בראשית קיום העם נעשה עיקר תכנו של חג הפסח. עונת האביב התאימה לרצון האומה לחופש, וחג הפסח הפך לחג החירות, זכר ליציאת מצריים, ליום בו יצאו מבית-עבדים והפכו לעם. מעתה קיבלו כל המנהגים והטקסים שהיו קשורים בחג הפסח ובחג המצות הוכן חדש. הם נעשו לסמלים של מאורעות שקרו לבני-ישראל במצריים ובצאתם משם. החג נקרא "פסח" כי ה' פסח על בתי בני-ישראל בהכותו את מצריים. את המצה אוכלים בפסח כי הבצק לא הספיק להחמיץ כאשר יצאו בחפזן מצריים.

שושי.

הנעשה בענף המדגה / לני י.

קל יותר לכם את השנה במדגה בחג הפסח כי לקראת פסח אנו מתפטרים מכל הדגים אשר התאספו במחסנים במשך השנה בכדי שה"גפילטע-פיש" המסורתי יופיע על כל שולחן-חג. לקראת חג האביב אנו גם מסדירים את פעולות ההסלה אשר יספקו את הדגה לשנה הבאה.

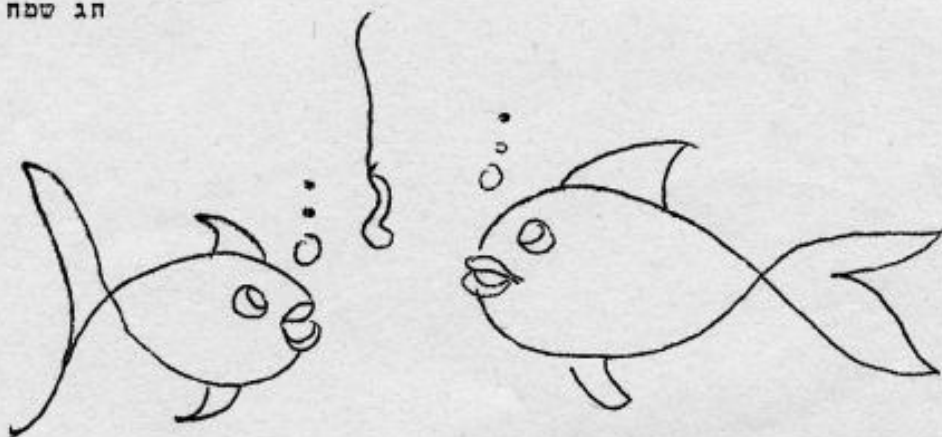
באופן אידיאלי זה המצב אך לצערנו עלה היכול הארצי על התצרוכת ונמשיך לסווק את העודפים עד סוף מאי לפחות. למרות זאת, אנו כבר יודעים, פחות או יותר, את המצב הסופי של השנה ולמרות תיקון חצי השטח והאחור שחל בפעולה זו ואשר הוציאה את השטח מכלל שימוש לחצי שנה, וכן בעיות סכניות אחרות, נצליח לסווק למעלה מ 100 טון.

השנה יוקן השטח הדרומי שלנו אשר כלל 280 דונם ברוטו ו 207 דונם נטו. כתוצאה מאחור כמה בריכות ע"י חסול המחסנים בשטח יש לנו כעת 228 דונם נטו מחולק ב 4 בריכות. הגדולה בהן גדלה 76 דונם. השטח כעת יעיל הרבה יותר גם מבחינת עבודה וגם מבחינת יכול. כבר בעונה הראשונה נתן השטח 205 ק"ג לדונם לעומת השנה הקודמת (לפני התיקון) בה נתן 192 ק"ג על כל דונם. כמו כן נסלל כביש ליד השטח אשר מאפשר לנו להאכיל בכל התנאים וגם לעבוד בלי טרקטור זחל.

השנה גם רכשנו מעלית שניה המאפשרת לנו למיין את הדגים כבריכה בזמן ריקונת ולהעביר את הדגים המיוודים לשווק ישר למחסן ולהחזיר את הקסנים לבריכת פטים. שיטה זו חוסכת הרבה ימי עבודה ומוסיפה, כמו-כן, ימי גידול. הופיעו אויבים חדשים - הנוטריות. כמה מהן ברחו מחוות הגידול שהיתה בכית-הלל ומתחילות להתרבות. חיות אלה חופרות בדמבות (קירות) של הבריכות והורסות אותן. לפני כמה שנים קרה מקרה דומה באנגליה והיתה זו מכה קשה ליבולים החקלאיים עד שחורף קשה וקר חיסל אותה. יש לשער שאם לא נצליח להסתלט עליהן יקרה אותו הדבר גם כאן בלי כל תקווה להצלה מצידו של חורף דומה. ובסיכום: פני הענף השתנו לטובה בעת האחרונה באופן נדיר ואנו מלאי תקוות לשנה הבאה למרות שהמצב הארצי הוא אפל ומאכזב.

חג שמח

הד"ר ג'ייס.

ת ר ב ו ת

ועדת החרבות החדשה פועלת עכשיו בשלושה חודשים. בין כל הסתגלים המקובלים
החדשים הועדה מספר דיונים לבעיות ערבי-שבת ועלון המשק. במאמרי זה ברצוני לדון
בשני נושאים אלה.

צרכי - שבת.

מטרתנו בשלב זה לקיים תכנית פעם בשבועיים ולהקדים את התכנית בטקס קבלת שבת צנועה. עד עכשיו כמה ערבים הצליחו יפה ולכמה הצלחה פחות גדולה. אנחנו מחפשים צורה של קבלת שבת ואיננו חושב שהגענו בינתיים לצורה הנכונה. הרבה חברים פנו אל הועדה בבקשות לקבלת - שבת קבועה. לאור עובדה זו אנחנו מאוכזבים שהסתתפות החברים בערבים אלה אינה גדולה יותר. אנחנו מבקשים מהבאים לתת לנו הצעות בקשר לנושאים לערבי שבת וצורתם. דבר אחד אני מזכיר להעיר כאן - מצד אחד עובדה היא שמועדון החברה הפך למקום בילוי קל ונעים לחברים רבים וטוב שכן. מצד שני - כשמתייחס לתכנית מאורגנת סימן שחבר או חברים טרחו לא מעט להכין אותה. לא מתקבלת על הוצאת, לכן, התנהגותם של מספר חברים הבאים גם בערב זה למועדון כדי לשחק במשחקים או לנהל שיחת-רעים. אנא, התחשבו קצת ברגשות הזולת!

עלון המשק.

כל הועדה הרגיש שהעלון מאד חסר לנו בחברה ולכן סיפלנו בעניין במלוא המרץ.
מאיר ושושי הסכימו להיות עורכי העלון.
חברים! לא גמרנו את עניין העלון ע"י קביעת עורכים. זו רק ההתחלה.
הוצאת עלון קבוע בכפר הנשיא תלויה בכס. השתפו פעולה עם העורכים והענו
בעין יפה לפניויותיהם בקשר לאיגפורמציה וכחבות. ע"י כך תעזרו להם למלא את התפקיד
זה בהצלחה כי לא תפקיד קל הוא אצלנו.

חג שמח

ל.ר.

[illegible]

מ_ע_ש_ה_ב_ג_ד_י

מעשה בגדי, מעשה בגדי.
שמעו אבות, בנים.
חתיו גדולים - מוסר לכם. תענוג לכם - קטנים.
חד-גדיא, חד-גדיא.
אבינו חזקן הלך לשוק לפני שנה
וגדי לבן יפה וצח, בשני זוזים קנה.
בא |החתול הגרגרן ויארב בגיא,
נעץ בגדי אח ציפרניו ויטרפהו חי.

דרום אפריקה - ארץ ענקית ויפה! אוצרות טבע בלתי מוגבלים! למעלה מ 50% מהזהב שבעולם ו 90% מהיהלומים! חקלאות ענפה! נפט! נחלים! גשם! עושר ללא גבול! רמת-חיים מהגבוהות בעולם!
האם זה לא מספיק? לא.

רק בעיה אחת מטרידה מדינה זו - בעיה הגזענות. בעצם הבעיה היא פשוטה - הפתרון הוא קשה. היות ולא נשלחנו לפתור בעיה זו, ככל האפשר התעלמנו ממנה והתרכזנו בציונות. אגב, המסטר בדרום אפריקה אינו מחבב אנשים המתערבים במדיניות הקיצונית שלהם ויטנס כל מיני פטנטים להרחקתם או השחתתם של כאלה. לכן, במצבו כשליחי ישראל נאלצנו לשתוק ולא להסתכן.

היהודי המסוטס בעולם לא פסח גם על דרום-אפריקה. בערך מחצית היהודים (שמינים 115,000) מקהלים באיזור יוהנסבורג - עיר הזהב הענקית עם גורדי השחקים וקצב החיים המסחרר. היתר מפוזרים לארכה ולרחבה של המדינה. חוץ מיתר 6 הערים הבינוניות ישנן קהילות יהודיות שונות בגדלן כמעט בכל עיירה. ברוכץ הצליחה הבונים להשיג דריסת רגל. כמובן שרוב עבודתי התרכזת בערים הגדולות אך לעיתים קרובות הצטרכנו לנסוע למרכזים היותר קטנים. מרחקים לא מהווים בעיה. 700 ק"מ ביום זה מבצע רגיל. (השיא היה 1200 ק"מ ביום אחד!). שליחותנו התחילה בתנופה. בחודשים הראשונים בקרנו בערים רבות ובכל עיר דורית היתה שואלת "איזה משק זה?"

וכסוף-סוף הקמנו את ביתנו הראשון בדורבן עברה משפחתנו תקופה מענינת ביותר. יעל נאלצה להפוך לאם בית ומבשלת. בכל ארוחה היא היתה יושבת בשתיקה ומחכה בצפיה לתגובות והערות המשפחה לגבי התבטיל האחרון. בתנועה בדרום-אפריקה קשה מאד לחנך לאור הנגוה למדיניות הממשלה. ראשית, עצם היהדות כרגיל גורמת לשנאה-מה מצד הגויים. שניה, הציונות, שהיא שאיפה לעליה לישראל ביסודה, נוגדת את עקרון הלאומיות הדרום-אפריקאית, היינו - הגדלת האוכלוסיה הלבנה. שלישית, החנוך לסוציאליזם הוא פסול ואסור היות וזה מריח מקדמוניזם שזה רעיון מתחיתי ובלתי חוקי (העברייך נענש!).

ורביעית, לרוב היהודים רמת חיים גבוהה שהיא תוצאה ישירה של האדם השחור. מצב זה מביא לנוון גמור מבחינת עבודה עצמית, בפרט בקרב הנוער, וקשה לחנך לקיבוץ ורעיון העבודה. למרות זאת החנוך בתנועה מעובד בצורה יסודית ומעניינת ביותר. למשל, איך מעבירים פעולה על אפליה בלי להסתכן? (וזאת עשינו לשכמה הצעירה בשנת 12-9). באחד הסמינרים צבענו בוקר אחד לחלק מהילדים נקודה אדומה על המצח, וכסכולם באו לאכול ארוחת בוקר צעקנו על "הצבענים", חלקנו להם אוכל במנות זעומות ורק בסוף, כסכולם כבר קיבלו וכסאחרים היו שואלים מדוע מפלים דווקא אותם, מה הם עשו וכו' היינו עונים: ברור! בגלל הנקודה האדומה!

התנועה מונה כ 4000 חניכים (יותר מאשר באנגליה או ארה"ב), וכל שנה מקיימים מחנה אחד לכל הגילים והאזורים ביחד - כלומר: בערך 1000 חניכים לתקופה של 3 שבועות. זהו מבצע ענק ומסובך ביותר. דוגמא - את סיזור התחבורה המתואם עם חברת הרכבת הארצית מתחילים כבר במאי (המחנה בדצמבר). בסופו של דבר יוצאת רכבת מיוחדת, אשר אליה מתחברים קרונות מכל הארץ במקומות שונים. מרחק מקסימלי - יותר מ 3000 ק"מ! (כמה חברות היו שולחות את ילדיהן בניה ה 10 למחנה במרחק כזה!?) רודזיה, גם היא ארץ מעניינת עם הבעיות שלה. הנוף כשעמם, חוץ משתי נקודות מוקד עולמיות - סכר ואגם קריבה ומפלי ויקטוריה. המפלים מהווים נוף פנטסטי וצור נשימה. כמות מים אדירה - 75,000,000 גלון לדקה! בארבעה ימים עוברת על פניהם הכמות הסנתית של צריכת המים של המדינה שלנו!

ליהודים ברודזיה טוב מאד (עדיין!?) וכמובן כולם תומכים בסמית. העתיד שם נראה לי עגום ביותר ואפילו בשלב זה היהודים לא זזים! מתי הם ילמדו? - - -
אולי הנקודה המעניינת ביותר בדרום אפריקה היא הסמורה הענקית לחיות. גדלה כגודל מדינתנו! עוברים אותה במשך כמה ימים וחוזים בחיות טרף מכל הסוגים, מתהלכים חופשים. מעניין, מסוכן ומצחיק. זכינו בכמה חוויות מענינות. עדר פילים חוצה את הכביש 5 מטר מאיתנו; קוף בבון מחישב על מנוע המכונית שלנו, מחזיק באנטנה ומסרב לרדת; 5 אריות שורפים בופלו ועוד.

כן, ארץ מענינת ועשירה, אבל הכל על חשבון השחורים. ממש זוועה. הם פשוט לא נחשבים נחשבים. אין להם זכות הצבעה ובקושי זכות דיבור. הם סוג ב' ובכל הזדמנות מטביעים זאת בדמם. ספסל נפרד בפארק, אוטובוס מיוחד, כניסות ודלפקים מיוחדים במוסדות, חנוך מיוחד (אם בכלל), שכונות מיוחדות (ערים שלהם בעלות אוכלוסיה של רבע מליון אפילו לא רשומות במפה!). הכל מיוחד, אפילו הטיפול ויחס הזלזול מפי ילדים לבנים. אלה הן העובדות. זה מקומי, שם הוא ישאר, תזכיר לו!! מי יודע כמה זמן אפשר עוד להתחזק במסטר כזה? אבל מחזיקים חזק! יד ברזל שלטת ומלה לא נכונה במקום הלא נכון (אפילו בביתך!) והנך בבית-כלא ללא מספט, רק כחשוד, ל 180 יום! גמרת? - אל תטמח, יכולים לתכניסך שוב...

איזו הרגשה מוזרה! - אפשר לכתוב שורות אלה ללא פחד! ובכל זאת - התנועה ממשיכה, ואף אם לא באותה נאמנות ומסירות כמו התנועה באנגליה או בארצות אחרות, הרי השמנת של הנוער, האחוץ הקטן הזה אשר מוכן לחשוב ולבקר למרות הקשיים והמכשולים, נענה לקריאה, עושה את חשבוננו, אורז ועולה. משה שרת ז"ל, בבקורו האחרון בדרום-אפריקה, סיפר על עולה חדש שכשאלו אותו איפה

מצב רוחנו ירד פלאים כל פעם בהתקרב חג. זכורתני החג הראשון בזכר, חג הביכורים ואנחנו עדיין נמצאים אצל משפחת שליחים ביוהנסבורג. עמדי על הגזזתרה והבטתי למטה. הולכים להם היהודים לבית-דכנסת הקרוב, עם התפילין, הסידורים, השליחות - הגברים ובניהם הקטנים ביותר בחליצות כהות - הנשים והבנות מקושטות עד לגב (כלומר הכובע החדש) - ואני נזכרת בחג הביכורים אצלנו!

חנוכה לרוב בלינו בדרייט. בדוך למחנה הקיץ, והיינו מדליקים נרות לאחר שהעמדנו את האוטו אי שם. הרבה הרהרתי שם וחשבתי: איזה תוכן, איזו יהדות, אפשר באמת למסור לילדים בגלות, כשאין יהדות?

ובתקרב חג הפסח - פסימים היה עלינו לערוך "סדר". שנה ראשונה בהרבן, שאמנם הוזמנו לכל מיני מספחות לליל ה"סדר" אבל העדפנו בשלב זה לא לצאת, כי הילדים עדיין קטנים. ובכן מה עושים? מבשלים כדפחאות וכל יתר המאכלים המסורתיים, אפילו "סדר-שיסל" (קצת סדר) סידרנו, והילדים קשטו את החדר בציורים ענקיים. בשעה שבע התחלנו, בשבע וחצי אכלנו ובשמונה הלכנו לישון!

בשנה שעברה היה דווקא נחמד מאד. בחסות הציר הישראלי התאספנו יחד, כל השליחים הישראליים ביוהנסבורג מכל התנועות, עם משפחותיהם, עובדי אל-על והצירות (קרוב ל 40 נפש) וערכנו סדר ישראלי ממסבית שלנו, בית הגרעין.

ועכשיו קצת על החיים של הנשים היהודיות בד. אפריקה. עבודה של ממש במשק הכית אין להן - הן רק מנהלות את הווילות שלהן, עורכות קניות, נותנות הוראות למשרתים ולמשרתות וחץ מזה אין להן שום תפקיד. יש רק נשים ספורות שעוזרות לבעליהן במשד. היתר מבלות את היום במשחקי בולף, טניס, ברידג' או באולינג. הולכות לספר ולקוסמטיקאית, עוסקות בכל מיני מפעלי צדקה. הן כולן נהגות ומסיעות את הילדים מבית-הספר לשעורי מוסיקה, באלט, דרמה או התעמלות, בקצור - תוכן בחיים לגור חסר. דרך-אגב - גם אני התחלתי ללמוד נהיגה, לקחתי איזה 12 שעורים אבל נמשלתי כשלוף מחלט בסט הראשון. אחר כך כבר לא היה כדאי להמשיך בשעורים.

גם על רפוי השניים יש מה לספר. אדי החליט שכדאי לו להזמין חור לבדיקות שגרתיות. באופן אוטומטי עשו לו צלום והתוצאה עגומה מאד: 20 סתימות בערך! הוא עדיין באמצע הטיפול ויום אחד נסע ולא יכול היה ללכת. החלטתי שאני אלך במקומו, סתם להבדק. שוב צלום, והתוצאה - עוד יותר גרועה: 25 חורים! כסוף-סוף גמרנו את כל הטיפולים והגשנו את החשבון לפדרציה הציונית (שאינם היה לנו מין הסדר של ביטוח רפואי) - טענו שכאנו לד. אפריקה כמיוחד בסביל לספל בשיניים שלנו.

על היחסים עם הילדים ואפריקאים אפשר כמעט לכתוב ספר, אבל עובדה היא, כשיושבים בתוך-תוכם של החיים האלה ואם רוצים או לא רוצים בזה - מחרגלים לאורח החיים הזה ולא מרגישים כמו בזאת יום יום. וכשגם הילדים מקבלים את הכל כאילו כך צריך להיות - אז באמת מתחיל להיות רע והגיע הזמן לחזור הביתה. גם אנחנו עברנו כל מיני שלבים בגישתנו אליהם. רגילה הייתי שהכל נשאר פתוח: הארונות, המזוודות, הכל. עדיין בהתחלה לגמרי נגנבו לי דברים מעל חבל הכביסה. אחר-כך, ורק נכנסנו לדירה שלנו, הנחתי את התיק לרגע כדי ללכת למקום מסויים - ולהפתעתי נעלם הארנק עם כל הכסף שהיה בו. מאז התרגלתי להסתובב כמו סוהרת עם צרור של מפתחות.

היתה לנו "גירל" אחת בדרכן, משבט הזולו. חינונית, שיודעת קרוא וכתוב שמאד התקשרה איתנו ובמיוחד עם ארנה. התחילה להבין כמה מלים בעברית (מהמילון של ארנה כמו: לשחוח, תפוח, לילה-סוג וכו') ובכחה נורא שעברנו ליוהנסבורג. רצתה לבוא איתנו לשם וגם לישראל. היא המשיכה לכתוב לנו ובקשה להודיע לה שנהיה שוב בדרכן, וכשבאנו הציגה לפנינו את בתה הקטנה שנולדה בינתיים. ספרה שקראה לתינוקת ארנה והוסיפה בביישנות: "רק הגידו לי מה המוכן של השם הזה כי כולם שואלים אותי ואינני יודעת" ובינתיים גדלה אי-שם האפריקה ארנה שחורה קטנה אחת! יחד עם זה, ועם כל היחסים הטובים היא לא היתה מעיזה לקרוא לנו בשמנו אנו, אלא אנחנו היינו בשבילה רק "מאטשר" "מאדאב".

ומי מכם יכול לתאר לעצמו מה זה היה בשבילנו ששמואל הגיע לדרום-אפריקה? הלא רוב השליחים יושבים באנגליה ונגיעים לשם חברים מדי פעם בפעם. הם שומעים דו"חיים בעל-פה ואין הרגשה של ניתוק מחלט.

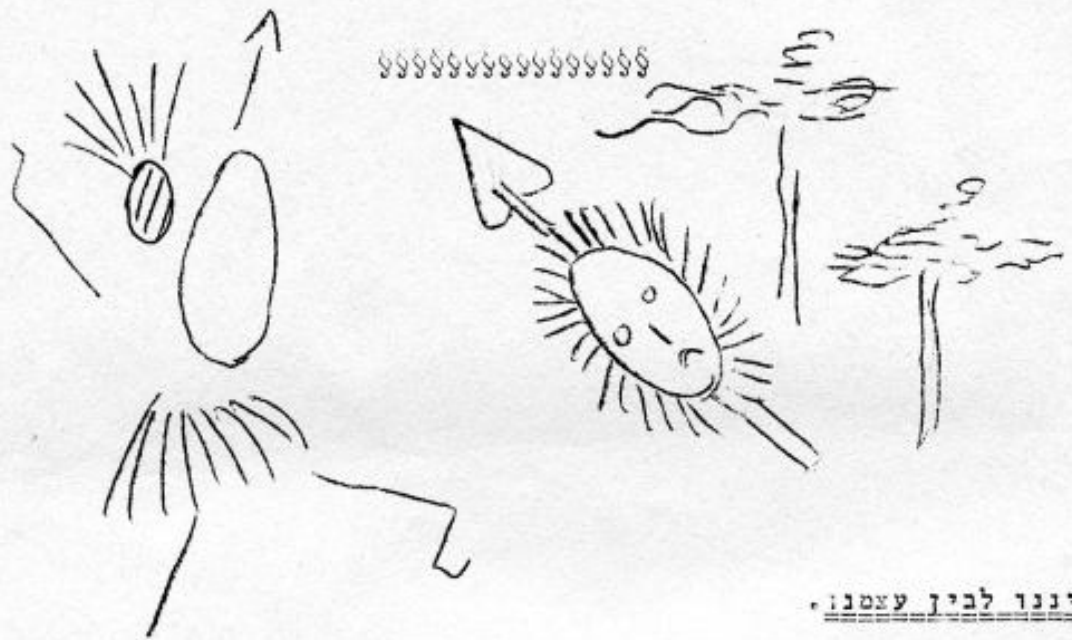
ברור ששמואל בא בשליחות תנועתית, לישיבות ולבירורים כמעט לא היה סוף. ובכל זאת - ישבנו איתו מחצות הליל והלאה, כזי לשמוע עוד ועוד, ואחרי חזרתו ארצה, הגיעו ג'וני וריני עם המשפחה ואנחנו מסרנו הלאה את זה ששמענו זה עתה.

וכשאני מסכמת את תקומת שהותי בדרום-אפריקה יכולה אני לחלק אותה לשתי תקופות נפרדות. השנה וחצי בדרכן והשנה ורבע האחרונה ביוהנסבורג. דרבן - בעיר הזאת התאהבנו עיר קטנה נפלאה על שפת הים ודומה בצורתה לחיפה. אקלים חם בחורף וחם מאד בקיץ. ויחד עם האקלים החיצוני, ככה גם האקלים החברתי. הקהילה היהודית היא קטנה יותר, קטנה יותר וחמימה יותר. קבלו אותנו בחמימות כזאת שהרגשנו

בבית. וכמונו - גם הילדים, שלמרות חבלי הקליטה הראשונים, ברגע שהתגברו על קשיי השפה נהקבלו בין הילדים והיו להם חברים לרוב. גם התנועה עצמה היא יותר אישית, יותר קשורה, ויחסינו עם החניכים היה על בסיס אישי ובלתי אמצעי. בקצור - הרגשנו טוב. לעומת זאת - יורנסבורג. זוהי עיר ענקית, קרה, עם מרחקים עצומים, הכל ממחר ומסחרר, חסרה בה הקרבה בין האנשים. בקצור - אני שנאתי את המקום הזה מן הרגע הראשון עד לסוף. גם לילדים היה הרבה יותר קשה שם, כי בגלל המרחקים לא היה להם עם מי לשחק. נוסף לכך היה לי שט נסיון מר עם גנבים מזוינים - כך שבכלל לא הסכמתי יותר להשאר לבד בבית.

ולבסוף, רק הערה אחת. היה לי סטטוס (אם אפשר לקרוא לזה כך) של "אשת השליח", כלומר - לספל בילדים, להיות מין עזר כנגד, ולעזור, עד כמה שניתן, בתנועה. דרך-אגב, כשנודע בתנועה שעליתי בעליה ב' הייתי צריכה לתת שיחות על עלייתי בכל סמינר. ומחנה, עד שזה יצא לי מהאזניים. העיקר - טוב להיות שוב בבית.

יעל.

ביננו לבין עצמנו.

כל הציבור שלנו מוזמן להתראות בגליון הבא עלינו לטובה. זכות היוצרים לכל המחברים שמורה לצמיתות. חתקים הגרלה נוספות פרטים יקרים ביותר בין המשתתפים בעלון בשנת היובל - שירבו כחבים בקיבוץ, כתוב "העט חזק מן החרב" או כל המרבה (לכתוב) הרי זה משוכה.

מעבדיכם הנאמנים שבינתיים יצאו ממצריים

חברי המערכת.

Handwritten signatures and scribbles.

